

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Διδαγμένο κείμενο

A1. Αυτό είναι και το πιο φοβερό από όλα, ότι δηλαδή εκείνους που κάνουν γνωστά τα σφάλματα της πόλης στους άλλους Έλληνες, τόσο πολύ ευγνωμονείτε όσο ούτε όσους σας ευεργετούν, εναντίον όμως, εκείνων που σας επιπλήττουν και σας νουθετούν τόσο πολύ οργίζεστε, όπως ακριβώς εναντίον εκείνων που κάνουν κάποιο κακό στην πόλη.

Ωστόσο, αν και έτσι έχουν τα πράγματα, δε θα μπορούσα να παραλείψω όσα σκέφτηκα (να πω). Διότι ανέβηκα στο βήμα όχι για να σας ευχαριστήσω, ούτε να επιζητήσω την εκλογή μου ως άρχοντα, αλλά για να εκφράσω τη γνώμη μου για όσα συμβαίνει να γνωρίζω, πρώτα σχετικά με όσα προτείνουν οι πρυτάνεις και ύστερα σχετικά με τις άλλες υποθέσεις της πόλης. Γιατί καμιά ωφέλεια δε θα προκύψει από όσα έχουν αποφασιστεί τώρα σχετικά με την ειρήνη, αν δεν πάρουμε σωστές αποφάσεις και για τα υπόλοιπα θέματα της πόλης.

B1. Η παρρησία ως πολιτικό δικαίωμα και κοινωνική αρετή κατέχει εξέχουσα θέση στο δημοκρατικό πολίτευμα, αφού αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση μαζί με τη ισηγορία και την ισονομία για τη λειτουργία της δημοκρατίας. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στο σχόλιο του βιβλίου σελ 280 « Η ισηγορία...συνέπειες για όλους» (.Εναλλακτικά στοιχεία αντλούνται και από τη σελ 129 «Η

ισηγορία...απόψεις χρησιμότερες».)

B2. α) Ο ρήτορας στην πρόθεση του λόγου του προτείνει ανεπιφύλακτα στους Αθηναίους, να συνάψουν ειρήνη όχι μόνο με τους Χίους, τους Βυζαντίους, τους Ροδίους και Κώους αλλά και με όλους τους Έλληνες. Εισηγείται επιπλέον την τήρηση των δυσμενών όρων της επονείδιστης Ανταλκιδείου ειρήνης (387 π.Χ), γεγονός που προκαλεί εντύπωση καθώς ο ίδιος ο Ισοκράτης είχε κατακρίνει την Ανταλκίδεια ειρήνη το 380 π.Χ στον Πανηγυρικό του. Η αλλαγή των πολιτικών του απόψεων οφείλεται στο γεγονός οι εμφύλιες διαμάχες μεταξύ των Ελλήνων έχουν κορυφωθεί και η Αθήνα δεν είναι πλέον η ίδια δύναμη. Επομένως είναι δύσκολο να αντιμετωπιστεί η περσική απειλή, αν προηγουμένως δεν εδραιωθεί η ενότητα των Ελλήνων. Στη συνέχεια ο Ισοκράτης υποδεικνύει τους σημαντικότερους όρους με τα παρακάτω απαρεμφατικά σύνολα της ειρήνης: η κατοχύρωση της αυτονομίας κάθε πόλης, (τοὺς Ἕλληνας αὐτονόμους εἶναι) η αποχώρηση κάθε είδους σαρτιωτικής δύναμης από ξένα εδάφη (τὰς φρουράς ἐκ τῶν ἄλλοτρίων πόλεων ἐξιέναι) και η απόδοση των κτήσεων στους νόμιμους κατόχους.(τὴν αὐτῶν ἔχειν ἑκάστους). Θεωρεί επομένως ότι η σύναψη ειρήνης στηρίζεται στις αρχές του δικαίου και είναι συμφέρουσα για την πόλη.

β) Μόνιμη επιδίωξή του Ισοκράτη είναι η επικράτηση της δικαιοσύνης και η εξυπηρέτηση του συμφέροντος της πόλης του. Αυτό σύμφωνα με τον Ισοκράτη μπορεί να το επιτύχει η πόλη μόνο μέσω της ειρήνης και της διπλωματίας. Γι' αυτό καταδικάζει κάθε πράξη βιαιότητας και αποδίδει απερισκεψία και έλλειψη λογικής (απερισκεψία και παραφροσύνη) σε αυτούς που αδικούν τους συμμάχους τους και βιασιοπραγούν εναντίον οποιασδήποτε ελληνικής πόλης. Εκφράζει την αντίθεσή του, λοιπόν στην πολεμική εξωτερική πολιτική των Αθηναίων και θεωρεί ότι η κατοχή ξένων εδαφών παρά τις ένορκες συνθήκες είναι παράνομη και εγκυμονεί μόνο συμφορές

και κινδύνους για την πόλη.

B3. Σχολικό βιβλίο σελίδα 18: «Επιδεικτικοί ή πανηγυρικοί λόγοι ... επιδεικτικού γένους»

B4. α) φροντιστήριο: φροντίζουν
εισιτήριο: παρελήλυθα
φαινόμενο: άποφαινόμενος
ταξίδι: προστατεύσεις
πολεοδομία: πόλει

β) παρρησία < πᾶν + ῥῆσις
ἐπιπλήττοντας < ἐπί + πλήττω
ἀποσταῖν < ἀπό + ἵστημι
συνθήκαις < συν + τίθημι
χειροτονίαν < χεῖρ + τείνω

Αδίδακτο κείμενο

Γ1. Διότι καλά, Αθηναίοι, (ας) γνωρίζετε ότι εκείνο κατά το οποίο διαφέρετε από τους άλλους ανθρώπους, δηλαδή και την ευσεβή προς τους θεούς και την όσια προς τους γονείς και την φιλότιμη προς την πατρίδα συμπεριφορά, σε αυτό θα φανείτε, ότι περισσότερο από κάθε άλλο αμελείτε, εάν διαφύγει αυτός από την από μέρους σας τιμωρία. Παρακαλώ λοιπόν εσάς, Αθηναίοι, να ακούσετε την κατηγορία μου μέχρι τέλους, και να μην βαρυθυμήσετε εάν αρχίσω από εκείνα τα οποία συνέβησαν τότε στην πόλη, αλλά για τους υπεύθυνους να οργίζεσθε και για εκείνους εξαιτίας των οποίων τώρα αναγκάζομαι να τα επαναφέρω στη μνήμη. Όταν λοιπόν έγινε η μάχη στη Χαιρώνεια και όλοι εσείς προστρέξατε στην εκκλησία, ο δήμος ψήφισε διάταγμα να μεταφέρουν μέσα στα τείχη από τους αγρούς τα παιδιά και τις γυναίκες, οι δε στρατηγοί να τοποθετούν στις φρουρές από τους Αθηναίους και από τους άλλους που κατοικούσαν στην Αθήνα, όπως αυτοί νόμιζαν καλύτερα.

Γ2.α) ἔξοι
ἀκούσαιεν / -σειαν
γίγνη
κατακομιεῖν
τεταχέναι

Γ2.β) εὐσεβέστερον – εὐσεβέστατα
ὥ γονεῦ
ἐμοί, μοι
τὴν πόλιν
ὥ γύναι

Γ3.α) τῶν ἀνθρώπων: αντικείμενο στο ρήμα «διαφέρετε»
ἀκούσαι: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα «δέομαι»,
ετεροπροσωπία (εν. υποκ. υμᾶς)
δί' οὗς: επιρρηματικός εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει το αναγκαστικό αίτιο

Γεγενημένης: γενική απόλυτη χρονική μετοχή με υποκείμενο «της μάχης»

ἅπαντων: ονοματικός ομοιόπτωτος κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «ὑμῶν»

Γ3.β) Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση. Εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὅτι που δηλώνει αντικειμενική κρίση. Εκφέρεται με δυνητική ευκτική «δόξαιτ' ἅν» που δηλώνει το πιθανό / δυνατό στο παρόν – μέλλον. Συντακτικά λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα ἵστε της κύριας πρότασης.